ڕاکردن بەدوای گورگەکاندا.. شەماڵ بارەوانی

ناونیشانی ڕۆمانێکیتری ٢٦٩لا پەڕەیی نووسەرو ڕۆماننووسی بەڕەگەز عێراقی تاراوگەنشین(عەلی بەدر)ەو
یەکەم چاپی لەساڵی٢٠٠٧ لە بڵاوبووەوە.

چیرۆکی ڕۆمانەکە ڕاستەوخۆ باس لەدوای کۆتایی هاتنی دەسەڵاتی بەعس و کەوتنی بتی سەدامی فاشیست و دیکتاتۆر دەکات لەعیراق. لەدوای ئەوەو لەشاری نیویۆرک، یەکێک لەدەزگاکانی ڕاگەیاندن(ئێم ئای سی)، پەیامنێرێکی ئەمریکی بەڕەگەز عیراقی تەمەن چل وپێنج ساڵ، لە بەشی ڕۆژهەڵات لەودەزگای ڕاگەیاندنە وەکو پسپۆرو شرۆڤەکارێکی سیاسی کاردەکات.

لەژێر ناوێکی خوازراودا ڕایدەسپێرن تاوەکو ڕیپۆرتاژێکیان بۆ بنوسێت و ئامادەبکات لەبارەی ئەو مارکسی و ترۆتسکیە شیوعیانەی کە لەو وڵاتە(عیراق)ڕایان کردووە بۆ ئەفریقیا. شەش لەوە، لەکۆتایی هەفتاکان و سەرەتای هەشتاکانی سەدەی ڕابردوو، لەسەردەمی دەسەڵاتدارێتی بەعسی دەندە،لەوە

پەیوەندی بەو هەزرە ئومەمیەمارکسیزمە ئەسیەبیەوە دەکەن کە لەلایان ئەفسەری گەنج(منگستۆ هیلا مریام)لەئەدیس بابا دامەزراوە.

ئەو ڕۆژنامەنووسە لەبیستەکانی تەمەنیدا بەمەبەستی خوێندن چووەتە ئەمریکاو لە زانکۆی شیکاگۆ دەخوێنێت. دواتر لەوە و لەکاتی خوێندنی زانکۆ پرۆسەی هاوسەرگیری دەکات لەگەڵ کچێکی ئەمریکی بەناوی(ماری، یاخود میمی وەک خۆی وای پێ دەڵێت)کە لەهەمان زانکۆدا دەخوێنێت، بەو هۆیەوە ڕەگەزنامەی ئەمریکی بەدەست دێنێت. دەبێت بە خاوەنی دوو مناڵ بەناوەکانی(سام، و کاتی)و ئەو لەسەرەتای تەمەنیدا کەسێکی ئاڕاستە چەپ و ئشتیراکی بیروباوەڕ دەبێت، وەلێ دواتر هێدی هێدی ئاڕاستەو دیدەنیگاو فیکری لە ترۆتسکیەت و چەپ و مارکسیزم و پێشکەوتنخوازییەوە، بەرەو ڕاستڕەوی و کۆنزێرڤاتیف و پارێزگارییەوە دەگۆڕێت و دەبێت بە شوێنکەوتەی ڕاستڕەوێتی و دەکەوێتە ژێرکاریگەری بیرمەندو تیۆرسێنی ڕاستڕەوی لەشێوەی کلۆد لیفی شتراوس و مایکل لیدن و تێزو تێڕوانین و بەرهەمەکانیان لەزانکۆ دەخوێنێت و هەمان شێوەی شتراوس باوەڕی وایە کەدیموکراسی دەبێ بە زەبری هێز بگشتێندرێت و بڵاو بکرێتەوە ، چونکە گەروانەکرێت هەرگیز وەک چۆن ماکدۆناڵد لەچاینا بووەتە خواردنەکی میلی، ئەوە دیموکراسیش ئەگەر بەهێز نەچەسپێندرێت، ئەوا

هەرگیز، نابێت بەخوراک و تەوانین و سیستەمی ژیانی خەڵک و ناچێتە ناو شادەماری ژیان و نابێت بە نەریت و مۆدێکی میلی.

ئەو بەو شێوەیە دەبێت بە شوێنکەوتەو بەرگریکارێکی سەرسەختی ڕاستەڕەوە پارێزگارەکانیتری وەک پۆل وۆلفۆفیتر و ڕیتچارد بیرل و فوئاد عەجمی..تاد..و بەخۆی دەڵێت من لەناخەوە یەساریم ،وەلێ باوەڕی تەواوم زیاتر لەهەر ئەوروپییەک بە مافەکانی مرۆڤ و دیموکراسیەتەکەی ئەوروپا هەیەو هیچ ڕۆژێک دژایەتی مەدەنییەتەو ڕۆژئاوام نەکردووە.
نووسەر درێژە بە باسەکانی دەدات و لەسەر زاریی ئەو پاڵەوانە ناو نادیارەی ڕەخنەی هەردووک بلۆک و سیستەم دەکات، بلۆکی ئیمپڕیالیزم و بلۆکی مارکسیزم، و ئەمریکا بەوە تاوانباردەکات کە لەکاتی جەنگی ساردی نێوان هەردووک جەمسەری ئەمریکاو یەکێتی سۆڤیەت، ئەمریکا پشتیوانی سیستەمەدیکتاتۆرەکانی دەکردو پشتی دیکتاتۆرەکانی دەگرت، تەنها بەهۆکاری ئەوەی لەو وڵاتانەدا ڕێگە لەگەشەسەندن و گەیشتنی شیوعی و هێزە چەپەکان بگرێت لەگەیشتینیان بە پۆپی دەسەڵات.
لەبەرامبەریشدا ڕەخنەی ئەو مارکسیزمانەدەکات کە پێش شۆڕشەکانیان شێوەیەک بوون و دواتر شێوەو ڕوخساوشتێکی ترو چۆن کاتێک لەکاتی شۆڕشدا لەدژی ڕژێمە دیکتاتۆرو کۆنە پەرست و وابەستەو پاشکۆی ئەمریکاو کۆڵۆنیالیزم و ئیمپریالیزم بوون و هەمووی خۆی پێ گیڤارابووەو دواتر کاتێک دەگەن بەدەسەڵات، ماو کاسترو ئاسا لەژێرناوی شۆڕش بەردەوام و بەپاساوی بەرگری کردن لەدەستکەوتەکانی شۆڕش، دەوڵەتێکی پۆلیسی قەمعی ڕۆدەنێن و وڵات دەکەن بە زیندانێکی گەورە بۆ هەموو ئەوانەی ناڕازین و ڕەخنەدەگرن و پێچەوانەن، ئیدی دەبن بەخواوەندو بتی پەرستراوی تازەی وڵات و خۆیان دەسەپێنن و هەموو سەرکردەکانی تری بەشداربووی شۆڕشەکە دەکوژن و تەسفیەدەکەن.
شۆڕشەکە لەخەڵکەکەو چینی پڕۆلیتێر و کرێکارو جوتیارو گەل وخەڵکی هەژار دەدزن و شۆڕش دەکوژن و وڵات غەرقی گەندەڵی و ناعەداڵەتی و نادیموکراسیەت و ستەم و جیاکاری چینایەتی دەکەن و خۆشیان ڕۆدەچن لەلەزەت و ڕابواردن و دەبن بەهەمان ئەو دیکتاتۆرو دەرەبەگ و فیۆداڵانەی کە پێشووتر لەدژیاندا شۆڕشیان بەرپاکردو خەباتیانکردو جەنگان! لەنمونەی وڵاتانی تری یەکێتی شۆرەوی لەنموونەی چیکۆسلۆڤاکیاو ئەمریکای لاتین و ئەفریقیا.
بەوچەشنە پاڵەوانی ڕۆمانەکەی عەلی بەدر دەست دەکات بەگێڕان و زانیاری کۆکردنەوە لەبارەی ژیانی ئەو شیوعییەڕاکردوانەی عێراق،لەوێ چاویدەکەوێت بە جەمال وەحید لەمیوانخانەی(ئەلەمەسکال) لەئەدیس بابای، جەمال لەهەفتاکانی سەدەی بووری لەبەغدا شیوعی

بووە، دوای هاتنە سەرحوکمی سەدام حوسێن و لەو کۆشتارگەیەی لەدەرحەقی شیوعیەکان و ڕاوەدوونانیان لەساڵی١٩٧٩ ئەنجامی دەدات، لای ڕژێمی بەعس دەگیرێت و دوومانگ لەزیندان دەمێنێتەوەو ئازارو شکەنجەی زۆر دەدرێت و دواتر ئازاد دەکرێت، دوای ئازادکردنی لەڕێگەی کوردستانەوە ڕادەکات بۆ یەکێتی سۆڤیەت و لەوێ ماوەیەک لەگەڵ دەزگای نەفەستی کاردەکات، دواتر دەردەکرێت و شیوعیەکانی ئەوێ دەکەونە شوێنیەوە و تاوانباری دەکەن بە سیخوڕی دەزگای هەواڵگیری عیراق و دوای ئەوە لەوێ ڕادەکات و لەئەدیس بابا دەگیرسێتەوەو لەگەڵ کۆمپانیایەکی ئەوروپی-ئەمریکی لەبواری پارێزگاریکردن لەئاژەڵەکان کاردەکات.
جەبر سالم یەکێکیترە، لەو شیوعیە بەڕەگەز عیراقیەی لەترسی بەعسیزم و بەمەبەستی شۆڕشی ئومەمی و خەباتی چەکداری ڕووی لە ئەسیوبیاو ئەدیس باباکردووە. ئەو بە ئامانجی دروستکردنی کۆمەڵەیەکی بەختەوەرو یۆتۆپی بێ چین و مارکسی و لەناو بردنی ڕژێمی بورژوازی و سیستەمی کەپیتاڵیزم و لەهەمان کاتدا وەک ڕۆژنامەنووسێکیش ،تاوەکو چرکە بە چرکەی شۆڕشەکە یاداشت و تۆمار بکات و ڕووداوەکان بنووسێتەوە هاتووە بۆ ئەو وڵاتەو بەژداری لە هێزی ئاڵاسوری عەقید منگستۆی کۆمۆنیزم دەکات، وەلێ ئەفسووس دواتر بەهۆی ڕەخنەو ناڕەزایەتیەکانی ڕووبەڕووی کوشتن دەبێتەوەو تاوانباردەکرێت بە سیخوڕی سەدام حوسێن و دەزگای هەواڵگیری سەرکوتکاری عیراق! و دەکەوێتە گومان و بۆی ئاشکرا دەبێت، کە شۆڕش نەماوە، شۆڕش مرد، ئاڵای سور کەوت، بەهاکان بەرئاژووکراون و بنەماکان ژێر پێخراون و ئەو فریودراوە، ئەوەی بەدوایداوێڵ و عەوداڵەو بۆی دەگەڕێت لەڕێ دەست ناکەوێت و ئەو تەمەنی خۆی بەدوای کڵاوی بابردوو و بە خۆڕایی بەفیڕۆداوەو لەخۆی دەپرسێت کوا ترۆستکی پەیامبەری چەکداری مارکسیزمەکە، کوا گیڤارا، کوا بینەشە، کوا خەونەکانی مارکس و لینین،کوا عەدالەتی کۆمەڵایەتی و چینی پرۆلیتێر، کوا سرودی ئومەمی، کوا پاتریس لومومبای پاڵەوانی دژە ئیمپریالزم و کۆلۆنیالیزم؟
هەمووی جگەلە درووشمی بەتاڵ و خۆڵکردنە چاو زیاتر نەبوون و ڕاکردن بەدوای گورگەکاندا ، ڕاکردنەکە بەدوای وەهم، ڕاکردنە بەدوای جیهانێکی یۆتۆپی و خەیاڵی، ڕاکردنە بەدوای بەهەشتێکی بەڵێن پێدراو، ڕاکردنە بەدوای ئامانجگەلێکی پیرۆز و خەونە بەدینەهاتووەکان، بەدوای ژیانی کۆمەڵگەیەکی بێ چین و یەکسانی خواز!
..
شەماڵ بارەوانی